

F. t. beslutn. vedr. erhvervskort til indehavere af fødevarevirksomheder m.v.

Beslutningsforslag nr. B 74. Fremsat den 21. januar 2003 af Ritt Bjerregaard (S), Inger Bierbaum (S), Morten Bødskov (S), Ole Vagn Christensen (S), Henrik Dam Kristensen (S), Erik Mortensen (S), Lone Møller (S) og Nicolai Wammen (S)

Forslag til folketingsbeslutning

om indførelse af erhvervskort (udvidet næringsbrev) til indehavere af fødevarevirksomheder samt virksomheder omfattet af restaurationsloven

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af maj 2003 at fremsætte et lovforslag om erhvervelse af erhvervskort (udvidet næringsbrev) til etablering og drift af fødevarevirksomhed (produktion, forarbejdning og salg af fødevarer) og etablering og drift af virksomhed omfattet af restaurationsloven samt om inddragelse af erhvervskortet, ifald der konstateres væsentlige fejl og mangler i virksomheden og dens drift. Formålet er at sikre overholdelse af de regler, der er gældende på området, og hindre muligheden for at fortsætte med at drive virksomhed efter gentagne, bevidste overtrædelser af loven. Dette skal ske efter følgende retningslinjer:

1. Der skal tages initiativer, der sikrer et tilstrækkelig højt kundskabsniveau hos erhvervsdrivende, der ønsker at opnå erhvervskort til at drive en fødevarevirksomhed eller virksomhed omfattet af restaurationsloven. De erhvervsdrivende skal have et kundskabsniveau, der sætter dem i stand til at drive virksomheden på forsvarlig vis og inden for lovgivningens rammer på alle om-

råder. Det gælder regler på såvel fødevareområdet som told- og skatteområdet og social- og arbejdsmarkedsområdet.

2. Der skal sikres muligheder for, at ikke-dansksprogede får mulighed for at opnå det nødvendige kundskabsniveau.
3. Erhvervskortordningen skal omfatte både virksomhedsejere og eventuelle driftsansvarlige. Erhvervskortet skal erhverves ved etableringen af nye forretninger og i det tilfælde, at en eksisterende forretning får en påtale fra kontrollerende myndigheder.
4. Et erhvervskort skal være personligt. Det skal være muligt at fratage virksomhedsindehavere eller driftsansvarlige erhvervskortet ved grove eller gentagne overtrædelser af lovgivningen. Man kan fratages erhvervskortet for en periode afhængig af forseelsens karakter. Ved gentagne forseelser skal kortet kunne fratages permanent. Mister en person sit erhvervskort, kan vedkommende ikke længere eje eller drive virksomhed inden for branchen.

Bemærkninger til forslaget

Forslaget har til formål at sikre overholdelse af reglerne for fremstilling og forhandling af fødevarer, herunder ikke mindst hygiejnekravene, samt at skabe skrappere og mere effektive sanktionsmuligheder over for indehavere af virksomheder, der ikke overholder de gældende regler. Forslaget vil betyde en større sikkerhed for forbrugerne, og det vil medvirke til at få skåret kraftigt i omfanget af den sorte økonomi (momssvindler, socialsvindler, hvidvaskning af penge m.m.). Samtidig vil forslaget betyde en markant opkvalificering af de mennesker, der arbejder i fødevarer virksomhederne.

Ad 1. Drift af en fødevarer virksomhed kræver kendskab til regler inden for mange områder, eksempelvis hygiejne, mærkning, import af fødevarer, regnskab, moms, told m.m. Alt for mange, der forhandler fødevarer, er ikke bekendt med disse regler, og det giver problemer, som dagligt omtales i pressen. Problemerne omfatter blandt andet manglende registrering af nye ejere, dårlig hygiejne i forretningen, manglende overholdelse af kølekrav, manglende dansk mærkning af varer, ulovlige tilsætningsstoffer, ulovligt importerede varer, manglende attestationer og dokumentation for varernes oprindelse og manglende vilje til at efterkomme påbud. På Nørrebro i København har man forsøgt at oprette frivillige undervisningstilbud, men det har ikke løst problemerne i området, fordi tilbuddene måtte opgives efter stort deltagerfrafald.

Ad 2. En del fødevarer virksomheder har indehavere med anden etnisk baggrund end dansk. Selv om man sagtens kan være dygtig forretningsindehaver uden at have et mere indgående kendskab til det danske sprog, er det klart, at man skal være i stand til at læse eksempelvis ministerielle cirkulærer. Det er derfor vigtigt, at de relevante skrivelser er formuleret på et godt dansk, der kan læses af almindelige mennesker. Samtidig bør det overvejes, om de tredages hygiejnekurser, man i dag som ufaglært skal gennemgå for at medvirke til fødevarer fremstilling, skal udbydes på nogle af de sprog, som der erfaringsmæssigt kunne være brug for. Hvis dette medfører ekstraudgifter, må deltagerne selv betale.

Ad 3. Erhvervskortordningen skal omfatte virksomhedsejere såvel som driftsansvarlige. Ved mindre, personligt ejede virksomheder vil indehaveren og den driftsansvarlige typisk være én og samme person. Indehaveren kan imidlertid også have ansat en bestyrer, som så også skal have erhvervskort. Såfremt virksomheden drives fra flere forskellige forretningssteder, kan indehaveren kun drive et af disse og skal derfor overlade driften af de øvrige forretningssteder til andre, som også skal have erhvervskort. Det afgørende er, at den, som forestår den daglige drift, skal have erhvervskort.

Ad 4. Forslagsstillerne er bevidste om, at den nu gældende lovgivning giver mulighed for sanktioner, der dækker fra påbud til fængselsstraf. I dag er det muligt for Fødevarer direktoratet at give en virksomhed påbud, forbud og administrative bøder samt at lukke en virksomhed, der overtræder lovgivningen, eller at trække godkendelsen/autorisationen af virksomheden tilbage. Problemet er imidlertid, at sådanne tiltag kun har kortsigtet virkning. Der er nemlig ikke noget til hinder for, at virksomheden retter midlertidigt op på forsømmelsen for så kort efter at genoptage mønsteret med regelbrydning. Selv om forhistorien indgår i vurderingen af, hvilken sanktionsmulighed der vælges, så er det med de nuværende regler reelt kun muligt at sanktionere virksomheden og ikke personen bag. Forslagsstillerne finder dette uhensigtsmæssigt. Desuden er bødestørrelserne på dette område så beskedne i forhold til indtjeningsmulighederne ved at bryde reglerne, at bøder kun har begrænset virkning. Dette giver de brodne kar blandt indehaverne mulighed for at starte forfra igen og igen. Det hjælper hverken forbrugerne eller myndighederne at lukke eller fratage en virksomhed godkendelsen, hvis indehaveren kan få godkendt den samme eller en tilsvarende virksomhed dagen efter, uden at det i øvrigt fører til ændring af virksomhedsførelsen.

For at forslaget i praksis kommer til at leve op til formålet, er det afgørende, at kontrollen på virksomhederne opprioriteres. Kontrollen udøves af Told og Skat, politiet, Arbejdsdirektoratet og fødevarer regio-

nerne. Opprioriteringen kan blandt andet ske ved øget vidensdeling og koordinering kontrolmyndighederne imellem samt ved at lægge kontrolbesøg uden for al-

mindelig kontortid, da dette erfaringsmæssigt har vist at give det mest retvisende billede af virksomhederne.

Til beslutningsforslag nr. B 74. Skriftlig fremsættelse (21. januar 2003)

Ritt Bjerregaard (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af erhvervskort (udvidet næringsbrev) til indehavere af fødevarevirksomheder samt virksomheder omfattet af restaurationsloven.

(Beslutningsforslag nr. B 74).

Dette forslag har til formål at sikre overholdelse af reglerne for fremstilling og forhandling af fødevarer, herunder ikke mindst hygiejnekravene, samt at skabe skrapere og mere effektive sanktionsmuligheder over for virksomheder, der ikke overholder de gældende regler. Forslaget vil betyde en større sikkerhed for forbrugere, og det vil medvirke til at få skåret kraftigt i omfanget af den sorte økonomi (momssvindler, socialsvindel, hvidvaskning af penge m.m.). Samtidig vil forslaget betyde en markant opkvalificering af de mennesker, der arbejder i fødevarevirksomhederne.

Forslaget er en viderebygning af den tankegang, som også ligger bag den meget succesfulde smiley-ordning. Med smiley-ordningen fik forbrugerne indsigt i, hvordan eksempelvis hygiejneforholdene er dér, hvor de køber mad. Det har selvfølgelig som forudsætning, at ordningen fortsat følges, og at den fornødne kontrol er til stede. Med dette beslutningsforslag styrkes forbrugerne yderligere, fordi de, der håndterer fødevarer, får opkvalificeret deres viden, og fordi det får større konsekvenser at sløse med overholdelse af gældende regler.

Forslaget indebærer en opprioritering af kontrollen med fødevarerområdet og vil på den måde medvirke til, at de gode intentioner om fødevareresikkerhed, bedre hygiejne og overholdelse af skatteregler, social- og arbejdsmarkedslovgivning m.v. også føres ud i livet i praksis.

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.